

BLIJVEN WAAR JE BENT

Er is een spreuk van de woestijnvader abba Mozes waarin degenen die God zoeken wordt aanraden in hun cel te blijven. 'De cel zal je alles leren.' De Amerikaanse priester en spirituele auteur Ronald Rohlheiser schreef een boekje over wat hij noemt de *Domestic Monastery*, het klooster bij je thuis. Rohlheiser suggereert daarin dat de cel niet zozeer een fysieke plaats is, maar de binnenkamer van het leven:

Ga je cel binnen en de cel zal je alles leren wat je moet weten. Blijf in je beroep, in de verbindingen die je bent aangegaan, in wat je legitiem krijgt opgedragen, in je kerk, in je familie, en zij zullen je leren waar leven te vinden is en wat liefde betekent. Blijf trouw aan waaraan je bent toegewijd en wat je uiteindelijk zoekt zul je daar vinden.

De worsteling om God te leren kennen en je door God gezegend te weten, is hoe dan ook een confrontatie met jezelf. Ga die confrontatie aan waar je bent en met alles wat je bent.

Dat is contra-intuïtief. Wie zich echt wil bezinnen op een vraag of nadenken over een probleem, heeft de neiging weg te gaan. Naar een plaats waar vanzelfsprekendheden even niet gelden, waar geen beroep op je wordt gedaan en waar je je helemaal kunt concentreren op de voorliggende vraag of het betreffende probleem. De woestijn is bij uitstek zo'n plaats. Buiten de stad, buiten de bewoonde wereld. Leeg. Maar woestijnvaders als abba Mozes gingen niet naar de woestijn voor hun rust. Zij gingen naar de woestijn om de demonen, die in de stad altijd een enigszins verborgen bestaan leiden, recht in de ogen te kunnen kijken. Hebzucht, gulzigheid, de verleiding een ander geheel en al aan je te onderwerpen: in de stad zijn er allerlei subtiele mogelijkheden om dergelijke begeerten te bevredigen zonder dat het al te zeer opvalt en zonder dat je eraan ten onder gaat. Zoals je in de stad ook stelselmatig teveel kunt drinken, zonder te boek te staan als alcoholist en zonder dat in je eigen ogen te zijn. Of regelmatig een lijntje kunt snuiven zonder te gelden als verslaafd. In de woestijn zijn er geen ontsnappingsmogelijkheden. Dan moet je de waarheid onder ogen zien en de confrontatie aangaan.

Als er de afgelopen periode iets is gebleken, dan is het wel dat thuisblijven even confronterend kan zijn als de woestijn in trekken. Wie de afgelopen tijd goed luisterde, kon in veel van wat mensen zeiden de angst voor de leegte herkennen. In de leegte komt naar boven wat je met al je bezigheden wegdrukt. Dat dit demonen vrij spel kan geven, blijkt wel uit de groei van het aantal gevallen van huiselijk geweld tijdens de coronacrisis. Om succesvol de strijd aan te gaan met je demonen, moet je sterk in je schoenen staan. Anders moet je jezelf er niet aan wagen. Niet iedereen is geschikt woestijnvader of -moeder te worden. Maar het probleem was natuurlijk dat het ons de afgelopen periode zomaar werd opgelegd. Zonder dat er werd gevraagd of we het wel aankonden.

Hopelijk hebben we de plaats waar we ons bevonden niet hoeven ontdekken als de poort van de hel, maar bleek het een plaats waar God op onverwachte manier aanwezig bleek. 'Dit kan niet anders zijn dan het huis van God en de poort van de hemel', zei Jacob ooit terwijl hij op de vlucht was voor zijn broer Esau (Genesis 28,16-17). Hij had gedroomd van 'een ladder die op de aarde stond en waarvan de top tot in de hemel reikte. Langs die ladder stegen Gods engelen op en daalden zij neer' (vers 12). Waar Gods engelen de verbinding met de hemel open houden, dat is waar we zijn. Om dat te ontdekken moet je blijven waar je bent, je niet laten afleiden door alle aanwijzingen van het tegendeel en geen afleiding zoeken. Want als de plaats er is, is hij waar we al zijn.

Erik Borgman